

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗

บำรุงจิตให้ดี

ก่อนจ้งหัน

พระให้ตั้งใจภาวนานะ มาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตั้งใจภาวนานะ วัดนี้ไม่ได้ทำงานอะไร นอกจากการภาวนา ไม่ให้มีงานอะไรมายุ่ง งานยุ่งเป็นงานเรื่องของกิเลส สิ่งสมกิเลส งานภาวนาเป็นงานชำระสะสางกิเลส นี่ละทางเดินของพระพุทธเจ้า คือเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา นี่คือนิยามของพระโดยตรง บวชเข้ามาแล้วไล่เข้าอยู่ในป่าในเขา รุกขมูลเสนาสน์เห็นไหมล่ะ ได้ทุกองค์พระโอวาทข้อนี้ องค์ไม่ได้ไม่มี เพราะเป็นอนุศาสน์ข้อสำคัญ นิสสัย ๔ คืออันนี้ละสำคัญมาก ได้ทุกองค์ อยู่ในป่าเหมือนกระจ๊อน กระแตไม่ได้นะ กระจ๊อนกระแตเขาเป็นสัตว์ ไอ้เราเป็นพระอยู่ในป่าจะไปทำแบบสัตว์ไม่ได้นะ ป่าของพระเป็นป่า รุกขมูลที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน

งานของพระคืออะไร เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ ตโจหนังหุ้มเท่านั้นพอ เลิกหนังออกหมดแล้วเป็นยังงี้ ดูกันได้ไหมเหล่านี้ โลกนี้มันติดหนังนั่นแหละไม่ได้ติดอะไร หนังบางๆ เท่านั้นเองมันติด พระพุทธเจ้าจึงสอนลงไปถึง ตโจ แปลว่าหนัง พอถึงหนัง เลิกหนังออกหมดแล้วดูกันไม่ได้ทั้งนั้น จากนั้นก็พิจารณาเข้าไป นี่กรรมฐาน ๕ งานของพระ เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ จากนั้นท่านก็ไล่ไปถึงอาการ ๓๒ ไปข้างในๆ มีแต่สิ่งที่สัตว์โลกทั้งหลายติดทั้งนั้น เพราะหนังห่อหอกเอาไว้ พอพิจารณาเข้าไปตามหลักความจริงของพระพุทธเจ้าที่สอนไว้ว่า เกสา โลมา นขา ทันตา ตโจ เท่านั้นทะลุเข้าไปหมด พิจารณา นี่งานของพระ งานนี้เพื่อถอดถอนกิเลสโดยถ่ายเดียว ไม่ใช่งานสิ่งสมกิเลส นี่ละงานดั้งเดิมงานที่พระพุทธเจ้าประทานให้ งานของพระ

ไม่ใช่เที่ยวหาก่อนสร้างนี้ ยุ่งนั่นยุ่งนี้ เรียไรนั่นเรียไรนี้ กวนบ้านกวนเมือง กวนญาติกวนโยม เอามาแล้วมาสร้างอยู่หุรหุราฟุฟ้า นอนอยู่เหมือนหมูพระเรา ดูไม่ได้นะ พระบวชมาไม่ใช่เพื่อหมูนะ เพื่อพระ เพื่ออรรถเพื่อธรรม เข้ามาในวัดนี้ให้พากันตั้งอกตั้งใจอย่าชี้เกียจชี้คร้าน ความชี้เกียจชี้คร้านเป็นเรื่องของกิเลส ความขยันหมั่นเพียรต่อสู้กันกับกิเลสที่ท่านเรียกว่าธรรม พระพุทธเจ้าตรัสรู้ด้วยความขยันหมั่นเพียร วิริเยนทุกขมจฺเจติ คนจะหลุดพ้นจากทุกข์ได้เพราะความเพียร ไม่ใช่เพราะความชี้เกียจชี้คร้าน จำกันนะ

ผมไม่ค่อยได้แนะนำสั่งสอน ถ้าสอนก็สอนกลางๆ อย่างนี้แหละ ประชาชนญาติโยม เต็มอยู่ในนี้ สอนพระกับสอนประชาชนมันต่างกัน สอนประชาชนเป็นอย่างหนึ่ง สอนพระ เป็นอย่างหนึ่ง นี่เอามาคละเคล้ากัน ให้ไปแยกแยะเอาเองนะเจ้าของเป็นพระ แม้จะอยู่กับ ประชาชน เราก็คือเป็นพระ งานของพระคืออะไร งานของประชาชนเป็นเรื่องของเขา งานของ พระเราคืออะไร ให้จำให้ดี ดังที่สอนนี้แหละ

อย่าเผลอสตินะ สตินี้สำคัญมาก ถ้าสติครอบอยู่ในจิตแล้วกิเลสจะไม่เกิด ถึงยังไม่ ออกก็ตามกิเลส สตินี้เป็นพื้นฐานสำคัญ บังคับกิเลสทุกประเภทเอาไว้ไม่ให้กำเริบเลิบบาน นอกจากนั้นปัญญาหยังเข้าไปฟาดขาดสะบั้นไปหมดเลย ต้องมีสติ อยู่ที่ไหนให้มีสติ จาก สติแล้วก็สัมปชัญญะ รู้รอบทั้งตัวเลย เรียกว่าสัมปชัญญะ สติจ่อในจุดที่ตนต้องการ อย่า เผลอนะสติ สติเป็นของสำคัญ จำให้ดีทุกองค์ๆ เอาละให้พร

หลังจ้งหัน

(กราบขออนุญาตพระหลวงตาม้าสังฆทานมาถวายแทนหลวงปู่สังวาลย์คะ ขอบารมี พระหลวงตาให้หลวงปู่สังวาลย์หายออกจากโรงพยาบาลลั้ววัดสังฆทานเจ้าคะ) ต่างคน ต่างมีบารมี หลวงตาก็บารมีเปื้ออาหารวันนี้ ต่างคนต่างมีบารมี นักธรรมะด้วยกันไม่มีอะไร เลย เรื่องธรรมะไม่หวั่นไม่ไหวกับอะไร ธรรมะใหญ่กว่าทุกอย่าง สภาพที่เป็นขึ้นมา นี้ ธรรมะอยู่เหนือ ดู วันนี้ก็เป็นแบบหนึ่งเปื้ออาหารไม่หยุด ว่ามันเบาๆ นี่ทำไมมันเปื้ออีก ขัดปวดนี้ค่อยเบาลง ปวดตามกระดูกตามแถวนี้จนจะลุกจะก้าวเดินไม่ได้ นี่ค่อยเบาลง วันนี้กลับมาเปื้ออาหารอีก มองดูอาหารนี้มันขวางทันที ฝืนฉิ้นไปอย่างนั้น เราก็คงไม่เห็นมี อะไรเพราะเคยกินมาตั้งแต่วันเกิด มาบวชเราก็คงฉิ้นมาตั้งแต่วันบวช ฉิ้นได้ไม่ได้ก็ดูก็รู้กันอยู่ นี้เป็นยังงัย

ไม่ได้ตื่นเต้น เราพูดจริงๆ ท่านทั้งหลายให้จำเอาละ นี่ละเรียนธรรมะ ปฏิบัติ ธรรมะ ไม่หวั่น เรื่องร่างกายนี้เป็นเครื่องมือเครื่องใช้เท่านั้น หัวใจเป็นใหญ่ นันอยู่ตรงนั้น เพราะฉะนั้นจึงให้พากันบำรุงจิตใจให้ดี ขอให้จิตใจเป็นหลัก อย่าเอนอย่าเอียง สังขาร ร่างกายมันเอนมันเอียงอยู่ตลอดเวลา เตียวเป็นนั่นเตียวเป็นนี่อยู่ตลอด เคลื่อนไหวไปมา ตลอด ส่วนจิตนั้นมันเที่ยงตรงกับอรรถกับธรรมเรื่อย ๆ ไป ฟาดให้มันสว่างจ้าหมดแล้ว อะไรเป็นอะไรมันรู้หมดเท่านั้นเอง นี่ละอำนาจของใจ แต่มีใครละที่พูดอย่างนี้ ก็มีบ้างตัว เตียวนี้ อีตาบาวนี่พูดอยู่ เตียวอีตาบาวตายจะไม่มีใครพูดอย่างนี้ให้ฟังนะ ท่านทั้งหลายให้ฟัง

เสีย ถอดออกมาจากหัวใจทุกอย่างมาพูด ไม่มีโกหก เราปฏิบัติต่อเราก็ไม่เคยโกหกตัวเอง
 สู้กิเลสสู้เป็นชั้นๆ เป็นตอนๆ วันไหนจะเอาพักไหนๆ ถ้างงแพ้กิเลสมันนอนไม่หลับ ลุก
 ขึ้นมาฟัดอีกอยู่อย่างนั้น ให้ได้พักที่เอากัน

เดินกรรมฐานนี้ยาเม็ดเดียวไม่เคยติดยาม ตั้งแต่ออกเดินกรรมฐานไม่มีอะไรติด
 ยาม ยาไม่มีติดยามเลย เป็นอะไรมา ก็มันเป็นมันเอามาจากไหน โรคภัยมันอยู่ในนี้ มัน
 หายก็จะหายที่นี้ ไม่หายที่นี้ก็ตายเท่านั้นเอง แน่ ธรรมะฟาดลงไปตรงนี้จ้า ไม่ตื่น พอพูด
 อย่างนี้ก็จะระลึกถึงที่มาอยู่หนองผือ ไข้มาลาเรียละซี ไข้เรือดวันักละไข้มาลาเรีย โชกโชนมาก
 ไข้มาลาเรีย เพราะเปลี่ยนที่เรื่อย ถ้าหากว่าอยู่กับที่แล้วมันเป็นอยู่ที่แรก ต่อไปมันก็ไม่เป็น
 ถ้าเปลี่ยนเรื่อยมันจะเป็นเรื่อย เรามันเปลี่ยนอยู่ตลอด เป็นอยู่ตลอด มาอยู่หนองผือนี่ก็
 เป็นไข้มาลาเรีย ฟัดเสียจน โถ เอาเต็มเหนี่ยวเลย มาของเก่าก็ตามนะ ถ้าย้ายหนีไปที่อื่น
 แล้วกลับมาก็เป็นอีก อ้าว ทำไมเป็นอย่างนั้น เป็นไข้นอนอยู่แค่นี้ๆ ลุกไม่ขึ้นเลย ท่านก็
 ถามแหละ ส่วนมากท่านจะถามถึงอยู่เรื่อยเรื่องเรา เพราะเป็นหัวหน้าหมู่คณะ

พอพูดอย่างนี้ก็ย้อนไปถึงท่านอีกแหละ นั่นก็เป็นไข้ตอนหนึ่ง พอสว่างตามธรรมดา
 ท่านจะได้ยินเสียงไม้กวาดแล้ว พอสว่างเสียงแคร็กๆ เราออกหน้าแล้วนั้น เห็นไหม
 เหมือนเป็นบ่อของหมู่เพื่อน ชักจูงหมู่เพื่อนทุกอย่าง พอตีคืนวันนั้นเราเป็นไข้ลุกไม่ขึ้น
 เลย ฝนตกด้วย ไข้ไม้ก็หล่นลง เราลุกไม่ขึ้น พอสว่างเท่านั้นท่านลงมาเดินกลางวัด พ่อแม่
 ครูจารย์มัน อย่างนั้นนะ ลงมายืนกลางวัด เรานอนเราได้ยินเสียงนี้ พระเณรไปไหนหมด
 เเหอ พระเณรไปไหนหมด ท่านว่านั่น แล้วมีพระองค์หนึ่งมากกราบเรียนท่านว่า ท่านถามว่า
 ท่านมหาไปไหน นั่นเอาแล้วนะ ส่อให้เห็นแล้ว วันนั้นสว่างแล้วไม่ได้ยินเสียงไม้กวาดเลย

ตามธรรมดาเราจะออกก่อนเพื่อน ทุกอย่างออกตลอด นำตลอดทุกอย่าง วันนั้นฝน
 ตก ลมมีบ้างเล็กน้อย ไข้ไม้เต็ม พอสว่างท่านลงมาแล้ว พระไปไหนหมดๆ นี่ท่านยังไม่
 เห็นพระลงมากวาดนะนั่น เห็นไหมละ ฟังซิ หัวหน้าขาดเพียงองค์เดียวเท่านั้น พอถามพระ
 เณรไปไหนหมด ท่านมหาไปไหน ท่านเป็นไข้ เเหอ ขึ้นอีกแล้ว ท่านมหาใช้องค์เดียววัดร้าง
 ไปหมดเลยหรือ นั่นเห็นไหมละ เป็นยังไงพระนี่ นั่นเห็นไหม นั่นก็เป็นตอนหนึ่ง อีกตอน
 หนึ่งก็เป็นไข้ก็เหมือนกัน เราก็ลุกไม่ขึ้นอีกแหละ ท่านทราบเลยให้พระเอายามาให้ ยา
 ท่านได้มาจากไหนก็ไม่รู้ รู้แต่ว่ายานี้ยาเทวดาสู้ไม่ได้

คือที่แรกให้พระเอามาเสียก่อน เอามาให้เรา ท่านมอบยาให้พระมา ยาเม็ดขาวๆ
 มาให้เรา เราบอกไม่ฉันท่านให้เอามาเองนะมาให้เรา เราบอกเราไม่ฉันท่าน พระเลยถือกลับไป
 หาท่าน ไม่นานท่านโผล่มาแล้ว ไหนเป็นยังไงเป็นไข้นั้นนะ ท่านว่าอย่างนี้นะ ที่นี้ท่านถือยา

มาเอง นั่นเห็นไหมละ ไหนเป็นยังไง เอ้า ๆ ฉันทันทีลงไปหายเลย ยานี้ยาเทวดาสู้ไม่ได้ ท่านว่าอย่างนั้น ตกลงเราก็จัน ท่านเอามาเอง พอฉันทันทีท่านก็ไม่เคยถามอีกเลยว่ายาเป็นยังไง เราก็มักไม่เคยสนใจกับยาจนกระทั่งปานนี้ เป็นอย่างนั้นนะพ่อแม่ครูจารย์กับเรา มันทันกันนิสัยแบบคล้ายกันหมด มันเด็ดทุกอย่าง เพราะท่านอ่านออกหมดนี่ ให้พระเอายาไปให้ฉันทัน เรายังไม่ฉันทัน ท่านเอามาเอง มาคราวนี้ เอ้ายานี้ฉันทันหายเลยเดี๋ยวนี้ หายเลย ๆ ยานี้ยาเทวดาสู้ไม่ได้ ท่านว่าฉันทัน ท่านเอามาเราก็จัน ฉันทันแล้วเราก็จิต ท่านก็เฉยไม่เคยถาม เพราะท่านพูดเฉย ๆ นี้

นี่ละเรื่องเจ็บไข้ได้ป่วย ไปที่ไหนไม่เคยมียาติดตัวนะตลอดมา ทีนี้ยาจีนมาสูมเรานี้ อ้าว ทำไมมันถึงเกินเหตุเกินผลนักวะ ให้พัก นี่เห็นหยุดไป ไม่หยุดไม่ได้นะเราจะเลิกหมดเลยยานี้ ยามันมาเป็นใหญ่เป็นตนเป็นตัวขึ้นมาแล้ว ธรรมไม่มีตนมีตัวยังงั้นนี่ เราพูดตรง ๆ อย่างนี้ เมื่อวานเห็นเจ็บไปยา ยาจีนนั่นละ มันสูมเข้ามาอะไรนักหนา เราไม่ได้เป็นบ้ายานะเราบอกตรง ๆ อย่างนี้ ฉันทันไปอย่างนั้นแหละ ดูไปฉันทันไปต่างหากนะ จะมาเป็นใหญ่กว่าเราไม่ได้ เมื่อวานนี้หายเจ็บไป ไม่มีละ เพราะเอาหนักเข้า ๆ มันฉันทันอะไรทั้งเข้าทั้งเย็นวันละสองหนสามหน มันฉันทันยังงั้นนักหนา ก็เราไม่เคยนี้

นี่พูดถึงเรื่องใจ ใจเป็นสำคัญนะ ใจเป็นหลัก เจ็บไข้ได้ป่วยเป็นอะไรก็ตาม ถ้าใจไม่เอนไม่เอียงแล้ว มันเจ็บก็รู้ว่ามันเจ็บ ทุกข์รู้ว่าทุกข์อยู่อย่างนั้น ถ้าใจเอนเสียอย่างเดียวนี้เป็นไฟไปหมดนะ ร่างกายจะเป็นเพียงเล็กน้อยก็ตาม เป็นมากขึ้นเพราะใจเป็นตัวเสริม กองทุกข์อยู่กับใจ ความกังวลอยู่กับใจ กระจายออกไปทั่วสรรพางค์ร่างกายเลยกำเร็บกันไปหมด ทุกข์นะ เป็นไข้ก็ไข้ใหญ่เลยเทียว ถ้าใจไม่กำเร็บไม่เป็นไรแหละ สำคัญอยู่ที่ใจ การพูดทั้งนี้เราผ่านมาหมดแล้วนะ ไม่ได้มาพูดไม้เฉย ๆ พูดด้วยการทำมาเรียบร้อยแล้ว ฟังซิว่า ยาไม่เคยติดยามเลย เป็นยังไงก็พึดกันเลย ๆ ตลอดเวลา

มาเห็นตั้งแต่ยั่วเย้ย ๆ มีตั้งแต่เป็นบ้ากับหยูกกับยาตลอดเวลา จามก็ไม่ได้วิ่งหาหมอ หมอไม่มาตามหมอมาน เป็นอย่างนั้นนะ มันอ่อนเอาจริง ๆ คนไทยเรานี่อ่อนเอาจริง ๆ ในเรื่องเจ็บไข้ได้ป่วย ทุกสิ่งทุกอย่างหมอมันเป็นใหญ่ทั้งหมดเลย คนไข้เราหมอบกับหมอ ๆ จะพิจารณาตัวเองบ้างไม่มี เรารู้มานานแล้วแหละ วันนี้เป็นวันโอกาสที่จะพูดเราพูดเฉย ๆ ดูมาตลอด ขอแต่ผิดปรกตินิดหนึ่ง วิ่งหาหมอ ๆ ไม่เป็นตัวของตัวเองเลย อะไร ๆ อ่อนเปียก ๆ โอ้ย นี่จะทำยังไง การทำมาหาเลี้ยงชีพทุกสิ่งทุกอย่างมันก็จะอ่อนแบบเดียวกันนี้ นั่น มันคิดไปหมดนะ มันไม่มีอะไรเข้มแข็งเลย เพราะหัวใจไม่เข้มแข็ง ถ้าหัวใจเข้มแข็งทุกสิ่งทุก

อย่างจะเข้มแข็งไปตามๆ กันนะ อันนี้ใจอ่อนเสียอย่างเดียว เฉพาะการเจ็บไข้ได้ป่วย เพียงจามฟึกๆ เท่านั้นเป็นบ้ำขึ้นแล้ว หาทมอๆ มันบ้ำอะไร

ตั้งแต่ไอ้ปุกก็เรามันก็จามได้ ทำไมคนจามไม่ได้แล้วมันเป็นบ้ำอะไร ไอ้ปุกก็เราไม่เห็นเป็นบ้ำวังหาหมอ แต่นี้เป็นบ้ำหาหมอ มันยังงัยกัน นี่ปฏิบัติมาอย่างนั้นปฏิบัติตัว เวลาปฏิบัติกรรมฐานก็เด็ดไปแบบหนึ่ง เวลามาอยู่อย่างนี้จะว่าเด็ดไม่เด็ดมันไม่เห็นมีอะไร ว่าจั้นเถอะ พุดให้มันตรงก็ว่า มันเลยไปเสียทุกอย่าง ไม่เห็นเป็นกังวลกับอะไร อะไรจะเจ็บไข้ก็เจ็บไปซี ก็เครื่องมือ เนอะ ตรงไหนพอซ่อมได้ก็ซ่อมไป เหมือนเครื่องมือเราซ่อมได้ก็ซ่อมไป ซ่อมไม่ได้ก็ทิ้งไปๆ เท่านั้นเอง อันนี้มันก็แบบเดียวกัน ร่างกายของเราเป็นเครื่องมือล้วนๆ ร้อยเปอร์เซ็นต์ จิตเป็นจิต เมื่อต่างอันต่างจริงแล้วก็รู้ชัดเจนว่า สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือล้วนๆ เจ็บไข้ได้ป่วยก็เจ็บ รักษาไปตามสภาพมันนี้แหละ ควรกินยา ก็กิน ควรทำอะไรก็ทำ ถ้ามันเลยเถิดนั้นแล้วไม่เอา เนอะ

พลิกปุ๊ปทันทีเลยนะ ถ้ามันจะเลยขอบเขตแห่งความพอดีของธรรม ต้องเอาธรรมจับตลอด ไม่ใช่เอาสิ่งเหล่านั้นมาเหยียบหัวธรรมนะ ไม่ใช่เหยียบพุดจริงๆ แล้วก็ให้เห็นเป็นอะไร นี่เห็นไหมอายุขนาดไหนแล้วเดี๋ยวนี้ ไม่ได้คุยนะ ตั้งแต่ออกมาปฏิบัติเป็นอย่างนั้น เฉพาะที่ออกปฏิบัตินะ เวลาเรียนหนังสือก็ธรรมดาเหมือนโลกทั่วๆ ไป เวลาออกเป็นอย่างนั้นละ เต็ดตลอดเลย คิดดูว่ายาไม่ติดยามแม่เม็ดเดียว เป็นอะไรมาพิดกันเลยๆ จนกระทั่งปัจจุบันนี้ อย่างที่เอายามาสูมให้อย่างนี้ ก็ดูอยู่นี้ยามันใหญ่กว่าธรรมที่ไหน อะไรควรรักษา ยังงัยๆ นี่มันจะเลยเถิดก็ดูอยู่แล้ว ปิดออกกะซี

เหยียวารักษาไปอย่างนั้น อย่างว่าแต่ถึงนั้นเลย ถึงวาระตายก็เหมือนกันไม่ให้ใครยุ่งด้วย เวลาเราจะตายให้สมเกียรติที่เราเทศน์สอนโลกทั่วประเทศไทย นอกจากนั้นทั่วโลก ดินแดน เทวบุตรเทวดาไม่ต้องพุด นี่เทศน์ได้หมด เวลาจะตายแอ้ๆ มันดูได้ไหมละ เวลายังมีชีวิตอยู่เทศน์สอนโลกดูนั้นดำนี้อยู่ไปหมดเลย บทเวลาเจ้าของจะตายแอ้ๆ มันดูได้ไหม เข้ากันได้ไหม นี่บอกไม่เป็นว่าจั้นเลย ถึงวาระมันจะตายแล้วเหมาะที่ไหนปั๊บเข้าเลย ไม่กังวลกับอะไร จะปล่อยขันธ์ แยกมาตั้งแต่วันเกิด เอ้าเฉพาะอย่างยิ่งฟาดจิตให้มันขาดสะบั้นจากอุปาทาน อุปาทานหมดแต่ความรับผิดชอบในขันธยังมี ก็แบกกันมาอยู่อย่างนั้น จะว่าไง แยกความรับผิดชอบ ไม่ได้แบกเป็นอุปาทาน แยกมาหนัก หนักมาอย่างนั้น ถึงวาระแล้วเหอ จะไม่อยู่เหอ ไป ไปเลย หายห้วง

ธรรมพระพุทธรเจ้าจริงขนาดนี้ในหัวใจ ใครจะว่าบ้ำกันทั่วโลกก็ตามเถอะ อันนี้ไม่เป็นบ้ำเสียอย่างเดียวพอหมด ไม่สงสัยใคร ไม่ไปฟังฟังใคร ฟังฟังอะไรทั้งหมดไม่ฟังเลย

นั่นละการปฏิบัติธรรม ปฏิบัติไปมันค่อยรู้ไปเห็นไปๆ นี่อะอะมีแต่จะตายๆ ร้องแอ้อๆ อะไรก็ไม่รู้ ต้องแข็งบ้างซีคนเราปฏิบัติ ยิ่งพระกรรมฐานด้วยแล้วสำคัญมาก พระธรรมดา อะอะก็วิ่งเข้าหาหมอๆ บางรายก็ไม่ออกจากโรงพยาบาลเลย สุดท้ายตายกับโรงพยาบาลก็มี พระกรรมฐานเราไม่ยากให้เป็นอย่างนั้น ความพอเหมาะพอดีกับผู้ปฏิบัติธรรมมีอยู่ ดูเอา ควรยังงไม่ควรงงก็รู้กันเอง เป็นอย่างนั้นละ เราไม่เห็นยุ่งอะไรนะ

คิดดูซิเกิดอุบัติเหตุเขาวิทยุโทรศัพท์ถึงกันกริ่งกร้างๆ มาจะตรวจ เป็นอะไรดู เขาบอกว่ากระตุกแตก แล้วมีอะไร นอกจากนั้นไม่มีอะไร เขาเตรียมห้องหับไว้เรียบร้อยแล้ว คิดว่าเราจะอยู่สักสามเดือนสี่ปีก็ไม่รู้แหละ พอเสร็จเราไปแล้วนะ อ้าว เตรียมห้องไว้แล้ว เตรียมก็เตรียมขี้นี้จะไปวัด ไปเลย เฉย แน่อย่างนั้นแล้ว ไม่สนใจกับใคร ความพอเหมาะพอดีอยู่กับตัวเองทุกอย่าง จะไปอยู่กับใครวะ อยู่กับเรานี้ละ

เรื่องพ่อแม่ครูจารย์ไม่ต้องพูดแหละ พอเริ่มป่วยบอกแล้วนะ เราลืมเมื่อไร เพราะเป็นจุดสำคัญๆ ตอนนั้นเราไปอยู่อำเภวาริชภูมิ ไปภวานาอยู่ภูเขวาริชภูมิ ไปเยี่ยมท่าน กลับไปหาท่านนั้นละ แต่บริษัทยังไม่ได้เอามา กลับมากกราบเยี่ยมท่านธรรมดา เพราะมันนานไปหลายเดือน เราก้จะไปอีก พอไปถึง นี่ท่านมหาไปที่ไหน ที่วิเวกที่ไหน ที่ไหนมันก็มีที่วิเวก นั่นท่านหมายความว่าจะไม่ให้ไปแล้วนะ รอบๆ เหล่านี้มีแต่ที่วิเวกทั้งนั้น วิเวกที่ไหน นี่ผมเริ่มป่วยแล้วนะเมื่อวานขี้นี้ นั่นจับแล้วนะ วานขี้นั้นคือขี้น ๑๔ คำ วัน ๑๕ คำ เราอยู่ วันคำ ๑ เรามาถึงท่าน นั่นละท่านว่าวานขี้น วันแรมคำ ๑ เดือน ๔ เรามาถึงท่าน ท่านบอกว่าเริ่มป่วยแล้วเมื่อวานขี้นี้ ก็ขี้น ๑๔ คำ

พอว่าขี้น ป่วยคราวนี้เป็นครั้งสุดท้ายนะ นั่นเห็นไหมละ ไม่หาย ตั้งแต่บัดนี้ต่อไป ละที่นี้ ท่านพูดผางๆ เลยนะ ครั้งนี้เป็นครั้งสุดท้ายแล้วไม่หาย แต่ไม่ได้ตายง่ายนะโรคนี้โรคทรมาณ ท่านว่าขี้น เราจับได้หมด พอท่านว่าขี้น กระผมยังไม่ได้เอาของมา ไม่เอามากก็ไปเอาเสียซิ นั่นเห็นไหมจ้่าเข้าแล้วนะที่นี้ บทเวลาท่านจะเอาแล้วเอาแล้วนะ พอจากนั้นเราก้กลับไป กลับไปก็มาเลยก็อยู่ตลอด ท่านบอกว่าอย่าเอามายุ่งนะหยุดกยาอะไรๆ มันเหมือนกับรดน้ำใส่ต้นไม้ที่มันตายยืนต้นนั้นแหละ จะรดน้ำพรวนดินประการใดให้มันผลิ ดอกออกผลไม่มีทาง

อันนี้ก็ยิ่งแต่มันไม่ล้มเท่านั้น ไม้ตายยืนต้น คือยังมีลมหายใจอยู่ เท่านั้นละ ให้มันหายไม่หายละ อย่าเอาอะไรมายุ่งนะ ท่านบอกแล้ว ใครก็ว่าอันนั้นดีอันนี้ดี ท่านไม่สนใจเฉยเรื่อย เรื่องหยุดเรื่องยาท่านไม่ยุ่งเลย ดูนิดซัดเจน จนกระทั่งท่านมรณภาพไปไม่ได้ยุ่งกับหยุดกับยาอะไรมากรนะ เพราะท่านบอกอย่าเอาอะไรมายุ่ง ก็ท่านบอกแล้วตั้งแต่ต้นว่า

ป่วยนี้จะไม่หาย มีแต่จะตายท่าเดียว เอายาเทวดามารักษาก็ไม่หาย ท่านบอกอย่างนี้ อย่าน่าว่าแต่ยามนุษย์เลย เราจับทุกระยะ ๆ นะ แล้วท่านก็ปฏิบัติตามนั้น ใครจะว่าอะไรเฉย ท่านไม่ค่อยยุ่งกับหยูกกับยา เฉย เวลาเขามากูลูกจุกอยู่ท่านนั้ก อันนั้นดีอันนี้ดี ท่านก็พอแสดงน้ำใจให้เขานิดหนึ่งเท่านั้นละ ที่จะให้ท่านเต็มใจจริงๆ ท่านเฉย ไม่เอา จนกระทั่งวาระสุดท้าย

นั่นเป็นยังไง ท่านเป็นใหญ่ของท่าน เราดูตลอด แล้ว ๘ เดือนนับตั้งแต่วันขึ้น ๑๔ ค่ำเดือน ๔ จนกระทั่งถึงวันท่านมรณภาพเป็นเวลา ๘ เดือน มันไม่ได้ตายง่ายนะโรคนี้โรครุทธาน แล้วก็เป็นไปเรื่อยๆ เป็นอย่างนั้นละ ท่านไม่มีอะไร เรียนให้ถึงชี ไม่มากก็ขอให้มึธรรมในใจ อย่าตีตออย่าตี้นเกินไป การรักษาก็รักษา หัวใจกระวนกระวายมากนี้เอา ยาอะไรมาใส่มันก็ไม่หายนะ คือหัวใจพังกำเรบ ถ้าหัวใจสงบที่อยู่ยาควรหายมันก็หาย ควรเบาที่เบา ถ้าจิตใจยังกำเรบอยู่แล้ว เอาอะไรมาใส่มันก็เป็นเครื่องเสริมกันทั้งนั้น มันขึ้นอยู่กับใจนะ

หลวงพ่อสั่งวาลย์นี้ก็ทรุดเรื่อยๆ ละ แล้วก็เข้าโรงพยาบาลอยู่ตลอดเห็นใหม่ละ เราวิตกวิจารณ์ ท่านเป็นผู้มีบุญมีนิสัยวาสนากว้างขวาง เราชมเชยสรรเสริญท่านตลอด แต่เวลานี้ร่างกายของท่านจะไม่เอาไหนแล้ว รักษาไว้ลมหายใจฝอด ๆ อยู่ ความรู้คือใจครองร่างกายทั้งหลายมันใช้ไม่ได้แล้วเวลานี้ละ มีเท่านั้นละ พูดเท่านั้น เราพูดอย่างนี้คนทั้งโลกเขาฟังไม่ได้นะ เข้าใจใหม่ละ อย่างเราพูดอยู่เวลานี้เรื่องโรคเรื่องภัย เรื่องหยูกเรื่องยา เรื่องจิตใจ ไม่มีใครสนใจพูดเรื่องจิตใจ จะเป็นบ้าแต่กับยาภายนอก อ่อนเปียกตลอด

เราพูดอย่างนี้ไม่มีใครพูด เราพูดคนเดียวเขาก็ว่าเราบ้า บ้าก็ช่างเถอะบ้าแบบหลวงตานี้ ใครจะว่าบ้าก็ว่าไปเถอะ เราสบายเรา เราพอ พวกที่ว่าเราบ้าก็พวกบ้าใหญ่ บ้าไม่เล็กพวกนี้ เดียวโรคอันนี้ขึ้นมายุงอีก โรคนี้มายุงอีก นี่บ้าไม่เล็กเข้าใจใหม่ จามฟักเป็นบ้าอีกแล้ว จามฟัก ตดแตกออกมา ไอ้จามก็จาม วิ่งไปถ่าย วิ่งหาทั้งยาแก้หวัด หาทั้งยาแก้อาการถ่ายท้องเลยเป็นบ้า นี่เรียกว่าบ้าไม่เล็ก เข้าใจหรือ

คราวนี้ขอให้ได้ทองคำน้ำหนัก ๑๑ ตัน ส่วนดอลลาร์มันก็จะได้อยู่ อันนี้เราไม่เอาแน่กับมัน เพราะเงินไทยมันขาดอยู่ตลอด เนื่องจากผู้มาขอนี้ชี่ มาขอไม่หยุดไม่ถอย ให้ทางนั้นให้ทางนี้ ๆ ไม่พอ จึงต้องเอาดอลลาร์มาช่วยกันไป เพราะฉะนั้นดอลลาร์จึงว่าไม่แน่ นัก ส่วนทองคำร้อยทั้งร้อยตลอด โทษเขาว่าทองคำมาพิมพ์เป็นธนบัตรได้ มันเป็นอย่างไงลองเล่าให้ฟังชี่ (ทองคำเราอยู่ในคลังหลวงเป็นหลักประกันที่แน่นหนามั่นคง ถ้าเรามี

ความจำเป็นในการที่จะพิมพ์ธนบัตรออกมาใช้เพิ่มเติม ก็พิมพ์ได้เพราะเรามีทองคำหนุนอยู่ครับผม)

สมมุติว่าอย่างที่เรารู้ทองคำ ๑๐ ตันนี้จะมีสิทธิพิมพ์ธนบัตรออกได้ประมาณเท่าไร (ก็แล้วแต่รัฐบาลเขาจะเห็นความจำเป็น แต่ไม่เหนือทองคำที่เป็นหลักประกันในคลังหลวง) ไม่จำเป็นเขาก็ไม่พิมพ์ว้างั้น (ตอนนี้เขาไม่พิมพ์ละครับ เพราะต่างประเทศจะช่วยเงินมา ท่านนายกฯ ทักษิณท่านบอกว่าเงินไม่ต้องช่วยมา ตอนนี้เมืองไทยเราพอ เลี้ยงตัวเองได้แล้ว) เงินในคลังเราเวลานี้หนาแน่นขึ้นใช้ไหม (ตอนนี้สี่หมื่นสองพันล้านเหรียญสหรัฐครับ) นั่นนะ เงินในคลังหลวง แต่เงินตามบ้านตามเมืองเรารู้สึกว่ามันฝืดเคืองอยู่มากนะ ไปที่ไหนการค้าการขายรู้สึกฝืดเคือง มันเป็นอย่างไงเศรษฐกิจภายนอกมันไม่เป็นการทำเศรษฐกิจภายในที่กองอยู่ในคลังหลวงไม่ได้ไปใช้อะไรมันสมบูรณ์ เศรษฐกิจภายนอกไปค้าขายที่ไหนก็มีแต่ขาดทุนๆ มันเป็นอย่างไงเศรษฐกิจของพวกเขา ไม่ใช่จ่ายมากเกินไปหรือฟุ่มเฟือยเกินไปละมัง สรุ่ยสร่ายใช้ไม่ได้นะ ให้ประหยัดมัธยัสถ์

โยม ปัญหาอินเทอร์เน็ตครับ ปัญหาจากเว็บไซต์ของหลวงตา คนที่หนึ่งข้อหนึ่ง ข้าพเจ้าทรมานกายตนเองด้วยการเดินต่อเนื่องกัน ใช้เวลา ๔ ชั่วโมงในการเดินทุกก้าวเดินเป็นการทำจงกรม โดยมีคำภาวนาพุทโธอยู่ตลอด มีจิตส่งออกนอกบ้าง พบว่า

ข้อ ๑.๑ ขณะที่จิตภาวนาพุทโธแน่วอยู่จะรู้สึกถึงความเจ็บ แต่ไม่ทุกข์ทรมาน จิตรับรู้และเฉยอยู่ พิจารณาแบบนี้ถูกต้องหรือไม่

หลวงตา ถูกต้องแล้ว เอ๋ว่าไป

ข้อ ๑.๒ แต่ถ้าเจ็บปวดมากก็พิจารณาว่า กายคือธาตุ ๔ ความเจ็บนี้ไม่ใช่ของเรา ก็ความรู้สึกเบากายอย่างประหลาด มีกำลังเดินจงกรมต่อไปแม้จะเจ็บเท่ามากก็ตาม พิจารณาแบบนี้ถูกต้องหรือไม่

หลวงตา ถูก ข้อที่สองก็ถูก และให้พิจารณาต่อไปนะ ไม่ใช่ถูกแล้วนอนอยู่เหมือนหมู

ข้อ ๑.๓ ข้าพเจ้าใช้วิธีเดียวกันนี้ในการพิจารณาความเจ็บปวดของอุ้งน้ำดี ซึ่งเจ็บปวดมาก จะพิจารณาอย่างไรให้จิตติดนิ่งอยู่ โดยไม่เกิดอาการทุกข์ทรมาน เพราะเมื่อมีอาการขึ้นมาจะไม่สามารถ ยืน เดิน นั่ง นอน ได้เลย ต้องดิ้นทุรนทุรายไป

หลวงตา อันนี้ให้สติอยู่กับอันนั้น เราภาวนาอะไรให้กรรมภาวนาอยู่ในจุดที่มันปวดมาก ๆ นั้น เบา ๆ นะ มีสติอยู่ตรงนั้น เข้าใจแล้วหรือ

ข้อ ๑.๔ ข้าพเจ้านั่งสมาธิสงบได้ไม่ดีเท่าการเดินจงกรม หรือการเพ่งนิ่งอยู่ที่
สิ่งหนึ่งสิ่งใด จะทำให้จิตสงบเร็วมาก

หลวงตา อิริยาบถใดถูกต้องก็เอาอิริยาบถนั้น ถ้าเดินได้ผลดีกว่านั่งก็เดิน
มากกว่านั่ง ถ้านั่งดีกว่าเดิน ได้ผลดีกว่าก็นั่งมากกว่า เท่านั้นละ

โยม ข้าพเจ้าได้ตั้งจิตถวายอายุขัยของข้าพเจ้าให้หลวงตาห้าปี เพื่อให้
หลวงตาได้อยู่ช่วยโลก ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าน่าจะมีประโยชน์ต่อโลกมากกว่า ขอให้หลวงตาได้
โปรดรับการถวายนี้ด้วยเทอญ

หลวงตา ไม่รับ หลวงตามีลมหายใจแล้วไม่จำเป็นต้องอาศัยใคร เอาละพอ

โยม ขอให้หลวงตามีอายุยืนเป็นร้อยปีขึ้นไปด้วยเถิด

หลวงตา เท่าไรก็ตามไม่เอา เราจะดูลมหายใจของเราแน่ละ เอ้าว่าไป

โยม คนถามชื่อฉันครับ

คนที่สอง เวลาที่ทำสมาธิกระผมจะไม่ให้จิตตั้งลงลึกมากนัก คือจะประคองจิตไว้
แล้วจะพิจารณาที่ตัวผู้รู้ พยายามลงที่ไตรลักษณ์ มันจะมีอาการเป็นอย่างนี้ครับ เมื่อจับตัว
ผู้รู้ได้อยู่หมัดแล้วจะเกิดอาการรู้สึกว่ามี การแบ่งเป็นสองอย่าง ตัวรู้ตัวไปสัมผัสทุกสิ่งที่มี
มา ตัวที่มาสัมผัส เมื่อพิจารณาลงไป ตัวที่มาสัมผัสนี้จะเห็นว่ามันไม่เที่ยง เกิดผุดอยู่
ตลอดเวลา และเป็นอยู่ของมันต่างหาก แต่ตัวที่ไปสัมผัสหรือตัวผู้รู้มันวอกวน พิจารณาลง
ไตรลักษณ์ โดยเฉพาะข้ออนัตตา ถ้ามันชัดขึ้นมา เหมือนกับว่าโลกนี้ไม่มีอะไรเลยที่เป็นเรา
มีแต่สองสิ่งคือตัวที่สัมผัสและสิ่งสัมผัส แต่พิจารณาตัวนี้ให้มันชัดยากมาก ๆ มันจะยึดตัวรู้
อย่างแน่น พิจารณากายให้เป็นธาตุยังพอทำได้ แต่ถ้าพิจารณาตัวนี้มันจะคอยวิ่งมายึดเป็น
ตัวตนอย่างรวดเร็ว ตัวที่ไปสัมผัสทุกสิ่งนี้มันอะไรแน่ครับ กระผมรู้สึกทุกอย่างอยู่ที่นั่น แล้ว
เวลาที่พิจารณาลงไตรลักษณ์ทำไมมันวอกวนและทำยากมากครับ ผมปฏิบัติอยู่นี้ผิดถูก
อย่างไรโปรดชี้แจงด้วยครับ

หลวงตา เรื่องทำความสงบให้จิตนิ่งสงบให้ทำบ้างนะ อันนี้การพิจารณานี้
ออกเป็นกาลเป็นเวลา พื้นฐานของจิตที่จะแน่วหนามั่นคงต่อการพิจารณาต่อไปนั้นเป็น
เรื่องของความสงบเป็นพื้นฐาน จิตมีสมาธิมันจะพิจารณาของมันละเอียดล่อ ถ้าจิตไม่มี
ฐานนี้มันวอกแวก พิจารณาไปอะไรก็วอกแวก เพราะฉะนั้นท่านถึงสอนเรื่องศีล สมาธิ
ปัญญา เมื่อปัญญามีสมาธิอบรมแล้วย่อมมีผลมาก เรียกว่าเดินได้คล่องตัว ถ้าไม่มีสมาธิ
หนุ่นนี้มันแฉลบไปหนุ่นแฉลบไปนี้ ท่านจึงสอนให้มีสมาธิเป็นเครื่องหนุ่น อิมอารมณ์ ใจมี

สมาธิใจอ้อมอารมณ์ พิจารณาอะไรก็ชัดเจนๆ ถ้าใจไม่มีสมาธิมันหิวโหย พิจารณาอันนี้มัน
 แฉลบไปนั่นแฉลบไปนี่ เลยไม่เกิดปัญญา มีแต่สัญญาอารมณ์เป็นกิเลสไปหมดเสีย

โยม กราบเรียนครั้นเวลาที่ทำสมาธิ กระผมจะไม่ให้จิตดึงลงลึกมากนัก
 คือจะประคองจิตไว้แล้วจะพิจารณาที่ตัวผู้รู้

หลวงตา มันจะลงไปไหนให้มันลง บอกีก่อนนะ มันจะลงไปไหนผู้รู้ที่อยู่กับ
 ตัว มันจะลงไปไหนไม่ละผู้รู้ มันจะรู้ของมันเอง มันจะลงก็ให้มันลงความรู้นี้ เหมือนเราลง
 บ่อเราก็ลงเอง เราขึ้นบ่อเราก็ขึ้น ความรู้อยู่กับเรา เข้าใจไหม

โยม ต้องบอกให้ลงลึกไปเลยไม่ต้องประคองจิต

หลวงตา ไม่ต้องประคอง แต่ว่าอย่าละผู้รู้กับสตินะ เอาให้อยู่ที่นั่น มันจะลงไป
 ไหนลง ปล่อยมันไปเข้าใจเหอ

ทีนี้จะให้พร

ชมถ่ายทอดสดพระธรรมเทศนาของหลวงตาตามกำหนดการ ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th